

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7

นางสาวอารีย์ เกิดปิ่น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการวิจัยตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-124-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017659 117811901

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING LEADERSHIP
STYLES OF ADMINISTRATORS OF LIFE QUALITY AND SOCIETY DEVELOPMENT
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SEVEN

Miss Aree Kerdpan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-124-5

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อารีย์ เกิดปั่น : ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7
(OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING LEADERSHIP
STYLES OF ADMINISTRATORS OF LIFE QUALITY AND SOCIETY DEVELOPMENT
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SEVEN)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพพงษ์ บุญจิตราดลย์, 104 หน้า. ISBN 794-579-124-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยใช้ทฤษฎีพฤติกรรมทางสังคมขององค์การตามแนวคิดของ เกทเซลส์ และ
กูปา (Jacob W. Getzels and E.G. Guba) ซึ่งโรเบิร์ต พี โมเซอร์ (Robert P. Moser)
ได้นำมาจำแนกแบบภาวะผู้นำออกเป็น 3 แบบ ได้แก่ ผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก
และผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก

ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 มีภาวะผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลักมากที่สุด รองลง
ไปคือ แบบยึดบุคคลเป็นหลัก และแบบยึดสถาบันเป็นหลักตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ทั้ง 3 แบบ ดังกล่าว ปรากฏว่า ผู้บริหารและ
อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

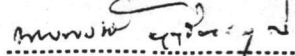

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....

สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา .....

ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

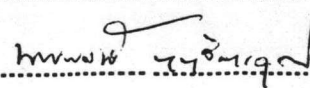
AREE KERDPAN : OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING LEADERSHIP STYLES OF ADMINISTRATORS OF LIFE QUALITY AND SOCIETY DEVELOPMENT IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SEVEN. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. NOPPONGS BUNYAJITRADULYA, 104 PP. ISBN 794-579-124-5

The purposes of this research were to study and compare the opinions of administrators and teachers concerning leadership styles of administrators of life quality and social development in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region VII. The conceptual framework of the research included three leadership styles ; Nomothetic , Idiographic and Transactional , adapted from the social behavior organizational theory of Jacob W. Getzels and E.G. Guba by Robert P. Moser.

The research findings revealed that the leadership styles of the administrators of life quality and social development in secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region VII were mostly transactional, followed by nomothetic and Idiographic styles respectively.

It was also found that the administrators' and teachers' opinions concerning leadership styles of administrators of life quality and social development in secondary schools were significantly different at the .05 level.

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยคามอนุเคราะห์ของท่านอาจารย์รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราวุฒย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นอย่างมากในการ ให้คำแนะนำ ปรึกษา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระวัฒน์ อุทัยรัตน์ และอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ประธานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์มยุรี รัตนมุง ที่ได้ช่วยเหลือแนะนำทางด้านสถิติ และการ วิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมา

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงิน และให้กำลังใจ แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

อารีย์ เกิดปั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร เมษายน 2534
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

๒

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
สารบัญตาราง	๙

บทที่

1	บทนำ	1
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
	ความหมายของภาวะผู้นำและผู้นำ	14
	บทบาทและหน้าที่ของผู้นำ	18
	คุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้นำ	22
	พฤติกรรมหรือแบบภาวะผู้นำ	25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร	31
3	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	35
	สมมติฐานการวิจัย	35
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
	การสร้างแบบสอบถาม	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล	39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	40
	สัญลักษณ์หรือตัวแปร	42

	๒
	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1.....	42
ตอนที่ 2.....	46
5 สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	66
การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	69
ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ปรับปรุง การบริหารงาน.....	72
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	73
รายการอ้างอิง.....	74
ภาคผนวก.....	78
ประวัติผู้วิจัย.....	104

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร . . .	38
2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และวุฒิทางการศึกษา	43
3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	46
4 แบบผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลักตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	48
5 แบบผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลักตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	53
6 แบบผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลักตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม	59

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย